

טיוטת צו

א. שם הצו המוצע

צו שירות ביטחון (קביעת מקצועות ותפקידים לעניין פטור משירות ביטחון מחמת גיל) (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023

ב. מטרת הצו המוצע והצורך בו

סעיף 36 לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן – חוק שירות ביטחון), מסדיר את גיל הפטור משירות מילואים. בין היתר, מסמיך הסעיף את שר הביטחון לקבוע בצו, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, מקצועות או תפקידים שיוצא צבא הנמנה עמם יהיה זכאי לפטור מחובת שירות ביטחון רק אם מלאו לו 49 שנים, בתום השנה הקלנדרית שבה הגיע לגיל האמור.

כיום, צו שירות ביטחון (קביעת מקצועות ותפקידים לעניין פטור משירות ביטחון מחמת גיל)(הוראת שעה), תשפ"א – 2021 (להלן – הצו) קובע 28 מקצועות ותפקידים אשר יש צורך שהמשרתים בהם יהיו זכאים לפטור מחמת גיל לאחר הגיעם לגיל 40 או 45, בין היתר בשל ייחודיות ההכשרה בהם ומשמעותם הייחודית לכשירותו של הצבא. צו זה הינו בתוקף עד ליום כ"ד בסיוון התשפ"ד (30 ביוני 2024).

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפה משולבת מרצועת עזה שכללה ירי טילים ממרחב העוטף ועד גוש דן וכן חדירת מחבלים ליישובי העוטף ושדרות. בעקבות מתקפת הטרור הרצחנית החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה. כמו כן, צה"ל הכריז על מצב כוננות מלחמה, שר הביטחון הכריז על מצב מיוחד בעורף במדינה כולה וכן הוחלט על גיוס מילואים נרחב בנסיבות חירום, לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008.

במסגרת גיוס המילואים האמור, בימים אלו, משרתים במילואים אלפי יוצאי צבא אשר יהיו זכאים לפטור משירות מילואים בסוף שנת 2023, בהגיעם לגיל 40, 45 או 49, לפי העניין.

נוכח גיוס החירום ותרומתם המשמעותית של אנשי המילואים למאמצי הלחימה, ועל מנת להימנע מפגיעה בכשירות המבצעית וביכולת הלחימה של צה"ל, עם שחרורם, תוך כדי הלחימה, של משרתים אלה בהגיעם לגיל הפטור, פורסם להערות הציבור ביום 6 בדצמבר 2023 תזכיר חוק שירות ביטחון (הוראת שעה-חרבות ברזל)(הוראות מיוחדות לעניין פטור משירות מילואים מחמת גיל), התשפ"ד-2023, שעניינו הוראת שעה לשנה שתאפשר העלאה בשנה של הגיל בו יינתן פטור מחמת גיל. **בהתאם להוראת השעה שהוצעה, גיל הפטור לחיילים יהיה 41 שנים, לקצינים 46 שנים ולמי שמשרת בתפקיד המנוי בצו - 50 שנים.**

לאור האמור, ובהמשך לתיקון החוק המוצע, נדרש לבטל את הצו הקיים ולקבוע תחתיו את הצו המוצע כך שישקף את גיל הפטור החדש שנקבע למי שמשרת בתפקידים המנויים בו, קרי 50 שנים או 46 שנים, לפי העניין. תוקף הצו המוצע יהיה לתקופה של שנה, בהלימה לתקופת תוקפו של התיקון המוצע לחוק.

ג. להלן נוסח טיוטת הצו המוצע:

צו שירות ביטחון (קביעת מקצועות ותפקידים לעניין פטור משירות ביטחון מחמת גיל) (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023

בתוקף סמכותי לפי סעיף 36א(ג) לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986¹, ובאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אני מצווה לאמור:

1. הגדרות
בצו זה, "ייעוד" - סיווג היחידות הצבאיות לפי מאפייני פעילותן בשעת חירום, כפי שיקבע ראש ענף תכנון כוח אדם מילואים באגף כוח אדם, לפי פקודות הצבא.
2. פטור משירות מחמת גיל
בכפוף להוראות סעיף 36א(ג) לחוק, יוצא צבא הנמנה עם המקצועות או התפקידים המפורטים בטור א' בתוספת, ביחידות שייעודן מפורט בטור ב' לתוספת, יהיה זכאי לפטור מחובת שירות ביטחון בתום השנה הקלנדרית בה הגיע לגיל כמפורט בטור ג' בתוספת.
3. הודעה בדבר גיל הפטור
יוצא צבא הנמנה עם כוחות המילואים באחד המקצועות או התפקידים המפורטים בטור א' בתוספת, זכאי לקבל מיחידתו מידע בדבר הגיל שבו יהיה פטור מחובת שירות ביטחון לפי צו זה.
4. תחילה ותוקף
תחילתו של צו זה ביום XXX התשפ"ד (2023 XXX) והוא יעמוד בתוקפו עד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024).
5. ביטול
צו שירות ביטחון (קביעת מקצועות ותפקידים לעניין פטור משירות ביטחון מחמת גיל)(הוראת שעה), התשפ"א-2021² – בטל.

תוספת (סעיפים 2 ו-3)

מס' פרט	טור א'	טור ב'	טור ג'
	מקצוע/תפקיד	ייעוד היחידות	גיל הפטור
1	טייס	כלל היחידות הצבאיות	50
2	נווט	כלל היחידות הצבאיות	50
3	מכונן	כלל היחידות הצבאיות	50
4	קצין מדעי ההתנהגות	כלל היחידות הצבאיות	50

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107; התשס"ח, עמ' 511.
² ק"ת התשפ"א, עמ' 3566.

50	כלל היחידות הצבאיות	בעלי תפקידים במערך ההגנה המרחבית	5
50	כלל היחידות הצבאיות	קצין מכונאי מוטס	6
50	יחידות מחוץ לסדר הכוחות כלהלן: 1079, 1025, 1023, 1050, 1100, .1014	בעלי תפקידים ביחידות מחוץ לסדר הכוחות של צבא הגנה לישראל	7
50	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	קצין הובלה	8
50	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	רופא לוחם	9
50	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	קצין רפואה	10
50	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	קצין בריאות הנפש	11
50	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	קצין רפואה פסיכיאטרית	12
50	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	רב צבאי	13
50	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	קצין זיהוי וקבורה	14
50	יחידה 5410	קצין חקירות שבויים	15
50	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	נהג מפעיל מנוף	16
50	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	נהג חילוץ	17
50	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	נהג רכב כיבוי אש	18
50	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	מפקד שאינו קצין תנועה והובלה	19
50	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	נהג משא כבד	20
50	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	נהג רכב מוביל	21

50	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	נהג תדלוק ביחידות חיל האוויר	22
46	כלל היחידות הצבאיות	פרמדיק	23
46	כלל היחידות הצבאיות	מפקד כתה מוטס מסוק	24
46	כלל היחידות הצבאיות	נהג אמבולנס	25
46	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	מאחזק חטיבת כוח	26
46	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	מכונאי ציוד מכני הנדסי	27
46	כלל היחידות למעט יחידות לוחמות קדמיות	טכנאי מערכות חימוש	28

ה ת ש פ " ד _____

(_____ 2023)

(ח מ _____)

י ו א ב ג ל נ ט

ש ר ה ב י ט ח ו ן

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 36 לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן – חוק שירות ביטחון), מסדיר את גיל הפטור משירות מילואים. בין היתר, מסמיך הסעיף את שר הביטחון לקבוע בצו, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, מקצועות או תפקידים שיוצא צבא הנמנה עמם יהיה זכאי לפטור מחובת שירות ביטחון רק אם מלאו לו 49 שנים, בתום השנה הקלנדרית שבה הגיע לגיל האמור.

כיום, צו שירות ביטחון (קביעת מקצועות ותפקידים לעניין פטור משירות ביטחון מחמת גיל)(הוראת שעה), תשפ"א – 2021 (להלן – הצו) קובע 28 מקצועות ותפקידים אשר יש צורך שהמשרתים בהם יהיו זכאים לפטור

מחמת גיל לאחר הגיעם לגיל 40 או 45, בין היתר בשל ייחודיות ההכשרה בהם ומשמעותם הייחודית לכשירותו של הצבא. צו זה הינו בתוקף עד ליום כ"ד בסיוון התשפ"ד (30 ביוני 2024).

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפה משולבת מרצועת עזה שכללה ירי טילים ממרחב העוטף ועד גוש דן וכן חדירת מחבלים ליישובי העוטף ושדרות. בעקבות מתקפת הטרור הרצחנית החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה. כמו כן, צה"ל הכריז על מצב כוננות מלחמה, שר הביטחון הכריז על מצב מיוחד בעורף במדינה כולה וכן הוחלט על גיוס מילואים נרחב בנסיבות חירום, לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008.

במסגרת גיוס המילואים האמור, בימים אלו, משרתים במילואים אלפי יוצאי צבא אשר יהיו זכאים לפטור משירות מילואים בסוף שנת 2023, בהגיעם לגיל 40, 45 או 49, לפי העניין.

נוכח גיוס החירום ותרומתם המשמעותית של אנשי המילואים למאמצי הלחימה, ועל מנת להימנע מפגיעה בכשירות המבצעית וביכולת הלחימה של צה"ל, עם שחרורם, תוך כדי הלחימה, של משרתים אלה בהגיעם לגיל הפטור, פורסם להערות הציבור ביום 6 בדצמבר 2023 תזכיר חוק שירות ביטחון (הוראת שעה-חרבות ברזל)(הוראות מיוחדות לעניין פטור משירות מילואים מחמת גיל), התשפ"ד-2023, שעניינו הוראת שעה לשנה שתאפשר העלאה בשנה של הגיל בו יינתן פטור מחמת גיל. בהתאם להוראת השעה שהוצעה, גיל הפטור לחיילים יהיה 41 שנים, לקצינים 46 שנים ולמי שמשרת בתפקיד המנוי בצו - 50 שנים.

לאור האמור, ובהמשך לתיקון החוק המוצע, נדרש לבטל את הצו הקיים ולקבוע תחתיו את הצו המוצע כך שישקף את גיל הפטור החדש שנקבע למי שמשרת בתפקידים המנויים בו, קרי 50 שנים או 46 שנים, לפי העניין. תוקף הצו המוצע יהיה לתקופה של שנה, בהלימה לתקופת תוקפו של התיקון המוצע לחוק.